

karisz Mária feje csüggedten lehanyatlak. Béla király fásultan mered szemével a hársorok fölött a szárazföld felé. Végre virrad. A kitisztult égen a hajnal pillanat alatt kibontja biborszín palástját s a szétáradó csillogó fényben káprázatos ragyogásra kél a tenger szeliden ringó fodros tükre, a szárazföld kopár, sziklás vidéke.

— Hol a tatár? — kérdezte tétován a királyné. A város falai felől feleletként víg üdvözlő hangok kél. A fegyveres polgárok már észrevették, hogy a tatár még az éjjel tovább állott s hogy a hegyoldalon lefelé kigyózó páncélos had lobogós kopjain Frangepán színeit lengeti a hajnali szellő.

S alighogy fölkel a nap, a székesegyházban szorongott Trau egész lakossága. A kórusban felzendült az ének s az ezernyi nép, élén királyával, egy szívvel-lélekkel zengte Szent Ambrus magasztaló himnuszát.

Még ebben az esztendőben, az Úr 1242. évében megszületett a király leánya, Margit, akit Istennek ajánlottak föl, mielőtt még a világra jött.

Most egy újabb feltámadásnak vagyunk szemtanúi, részei, átlői. Mint mindig, most is rá kell jönnünk arra, hogy amikor a nemzet felett vihar tombolt át, mindig volt Valaki, akihez bizton fordulhattunk, mennyei Patronánk, a Nagyszűz, akihez mindig bizalommal fordult a megszorult magyar... Háború van körülöttünk, háborúban állunk... Forduljunk Hozzá ismét, oly igaz szívvel, tiszta lélekkel, mint második honalapítónk: kérjük, legyen mellettünk e nagy világégésben, takarjon be bennünket szent palástjával s védje, őrizze, tartsa meg a magyart a szebb, jobb jövő számára.

MESEDÉLUTÁN.

A szorgalom ceruzája.

— Pista, fiam, gyere be és végezd el a holnapra való feladatokat! — hívta be édesanyja fiát, aki a kertben játszadozott.

Bizony, hozzá kellene már fognom, gondolta Pista, mert nagyon sok dolga volt a másnapi leckével.

Gyorsan abbahagyta a játékot és indult befelé, — amikor a földön egy ceruzavéget pillantott meg. Hirtelen felvette és magával vitte.

Most aztán olyan szorgalommal fogott a munkához, hogy nagy igyekezetében ceruzája végét is összerágta s annak kitört a hegye. Zsebkése nem volt, így hát nem tudta, mit is csináljon.

— Igaz! Hiszen a kertben találtam egy ceruzát! — azzal elővette a zsebéből a találtat s mindjárt folytatta tovább a feladatok elkészítését.

De szinte maga is csodálkozott, hogy azt a nehéz számtani feladatot milyen hamar elvégezte.

— Mi az, Pista? — kérdezte édesanyja, — már készen vagy talán?

— Nem is volt nehéz, édesanyám, nézd, már a földrajzot tanulom!

Pista vidáman forgatta ujjai között a ceruzát s egykettőre a földrajzzal is elkészült. Odament, felmondta édesanyjának s egyszer sem akadt meg benne!

— Most pedig megirom még a magyar házfeladatot holnaputánra, legalább arra sem lesz gondom, — mondta Pista, s már hozzá is fogott, édesanyja nem kis csodálkozására.

— Milyen szorgalmas lettél kis fiam! Látod, ha mindig így tanulnál, tiszta jeles tanuló lehetnél.

Másnap az iskolában nagyon jól felelt Pista, megdicsérték érte. Boldog szívvel, ragyogó arccal sietett haza az iskolából, s otthon elmesélte, milyen jól felelt ebből is, abból is.

Igy telt el három nap. Pistával mindenki meg volt elégedve az iskolában s már mint a szorgalom példaképét állították társai elé.

Pista maga is csodálkozott azon, hogy egyszerre ilyen szorgalmas lett. Hiszen eddig is tanulgatott, azt nem lehet mondani, de most minden úgy megy, mint a karikaesapás!

Amint egyik délután ismét kiment a kertbe, hirtelen egy kis törpét látott a nagy almafa alatt keresgélni.

— Ki vagy te, és mit keresel itt? — kérdezte tőle Pista nagy ijedten.

A kis törpe szomorúan felelt:

A tündérfiúk tanítója vagyok, de elűztek Tündérországból, mert elvesztettem a ceruzámat, az pedig igen nagy kincs volt, mert akinél a ceruza van, az a legszorgalmasabb és legökösabb az osztályban! Utoljára ebben a kertben jártam vele, azóta nem találom.

Pistának eszébe jutott, hogy aznap, amikor a ceruzát megtalálta, csakugyan milyen gyorsan ment a házileckék elvégzése s azóta ninesen baj a tanulásban!

— Milyen ceruza volt az? — kérdezte Pista

— A szorgalom ceruzája... — felelte a törpe. — Akinél az a ceruza van, a legnehezebb feladatokat is könnyen megtudja oldani, írása olyan lesz, mint a legszebb gyöngyszem. — A törpe nagyot sóhajtott és olyan szomorú lett, hogy Pista nagyon megsajnálta.

— Ha visszaadom a ceruzát, megbukom, — gondolta magában. — Ha pedig nem adom vissza, akkor a szegény kis törpe nem tud többé visszamenni hazájába s elpusztul... — mondta erősen a lelkiismeretében egy másik hang.

Pista erre azonnal elővette a ceruzát és átadta a kis törpének.

— Itt van a ceruzád, neharagudj rám, hogy eddig használtam, nagyon jól tett velem, — mondta Pista a törpének.

A kis emberke örömében akkorát bukfacezett, hogy a nagy almafát is megkerülte, majd így szólott Pistához:

— Köszönöm, kis fiam, hogy nagylelkűségeddel megmenttél, de annál szebb dolog, amit tettél, mert magad is jól tudod, hogy ezentúl nehezebben fog menni a munkád, mint a ceruzával. Jóságodért csak egy kis kívánságot adhatok esérébe; légy továbbra is ilyen őszinte és becsületes s ne feledkezzél meg a szorgalom gyönyöreiről. — Azzal már el is tünt a kis törpe.

Pista visszatért a szobába s a tanuláshoz fogott. Félte, hogy most már vége lesz a jótanulásnak! Hát szó, ami szó, csakugyan nehezebben ment a dolog, de aki egyszer is megízlelte a szorgalom örömeit, annak nem kell kétszer mondani, hogy tanuljon. A törpe kívánsága beteljesült; Pista ezentúl is mindig jó és szorgalmas tanuló maradt s a csodálatos ceruza nélkül is derék szorgalmas magyar ifjú lett belőle.

A HANGYAK TITKA.

Egy Tücsök a nyár derekán találkozott egy Hangyával.

— Hallo! pajtás, hogy ti már készen vagytok a betakarítással, s a télire valót már mind összehordtátok. Ugyan mondd meg nekem, hogy lehet ez, hogy ti mindennel elkészültök, nemcsak idejére, hanem előbb is?!

— Hát pajtás — felelt a Hangya — ez csak onnét van, hogy: dologidőben mi sohasem gyűlésezünk.

(Bartók J.: Magyar fabulák.)

MESE AZ EGYSZERI HAZRÓL.

Egy kis háznak hű lakója
Volt soká a *Szorgalom*.
Kezenyoma meg is látszott
Szobán, kerten, udvaron.

Tiszta, rendes, takaros volt
A kert, udvar és szoba:
Sötét bánat, gond, betegség
Soha be nem tért oda.

Nem is volt ily kedves hajlék
Sem távolban, sem közel.
A *Boldogság*, ha arra járt,
Nem kerülte soha el.

Sőt annyira megszerette
Végül a szép kis lakot:
Testvérével, az *Örömmel*,
Állandóan ott lakott.

Egyszerre csak a gazdának
Mi jutott az eszébe?
Felmondott a Szorgalomnak
S más lakót vett helyébe.

Kiköltözött a Szorgalom
És keresett új tanyát.
A kis házban megjelent az
Új lakó, a *Lustaság*.